

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Hanna Bartkowiak

2 Protokolant: p.o. staż. Katarzyna Szymczak

3przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Michała Moczyńskiego

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2021 r.

sprawy **A. H. i K. H.**

oskarżonych z art. 278 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Grodzisku Wlkp.

z dnia 8 października 2020 r., sygn. akt II K 248/19

1. Zmienia zaskarżony wyrok i uniewinnia oskarżonych A. H. i K. H. od popełnienia zarzucanego im przestępstwa z art. 278 § 1 kk.
2. Kosztami procesu w sprawie obciąża oskarżyciela subsydiarnego M. B., uznając, że wydatki sądowe pokrywa pobrany od oskarżyciela w I instancji ryczałt.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 240/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Grodzisku Wlkp. z dnia 8 października 2020 r., sygn. akt II K 248/19

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
	A. H. K. H.	<p>Fakt: Prowadzone postępowanie egzekucyjne w sprawie przeciwko M. B. z nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Grodzisku Wlkp. o sygn. I Nc 842/19 z dnia 2 grudnia 2019 r. potwierdza, że oskarżyciel subsydiarny był dłużnikiem oskarżonych z tytułu świadczeń z umowy najmu.</p> <p>Czyn: Zabranie przez oskarżonych łąp podnośnika samochodowego stanowiącego własność M. B. w celu przywłaszczenia</p>	Zajęcie wierzytelności z dnia 30 października 2020 r. przez Komornika przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie egzekucyjnej z wniosku wierzyciela K. H. przeciwko dłużnikowi M. B., należnych od Urzędu Skarbowego P. w P.	k. 152
2.	A. H. K. H.	Fakt: Prowadzone postępowanie egzekucyjne w sprawie przeciwko M. B. z nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym	Zawiadomienia komornicze (3 sztuki) z dnia 30 października 2020 r. o zajęciu wierzytelności z rachunków bankowych dłużnika	k. 153-154

		<p>Sądu Rejonowego w Grodzisku Wlkp. o sygn. I Nc 842/19 z dnia 2 grudnia 2019 r. potwierdza, że oskarżyciel subsydiarny był dłużnikiem oskarżonych z tytułu świadczeń z umowy najmu.</p> <p>Czyn: Zabranie przez oskarżonych łap podnośnika samochodowego stanowiącego własność M. B. w celu przywłaszczenia</p>	M. B. w	<p>postępowaniu egzekucyjnym wszczętym celem wyegzekwowania należności z nakazu zapłaty z dnia 2 grudnia 2019 r., w sprawie I Nc 842/19</p>
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
2.1.1.1.	Zajęcie wierzytelności z dnia 30 października 2020 r. przez Komornika przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawie egzekucyjnej z wniosku wierzyciela K. H. przeciwko	Dokument przedstawiony przez obrońcę oskarżonych przy piśmie procesowym z dnia 3 marca 2021 r. ma urzędowy charakter, został wydany w odpowiedniej formie. Brak podstaw do podważania wynikającej z niego okoliczności.

	dłużnikowi M. B., należnych od Urzędu Skarbowego P. w P.	
2.1.1.2.	Zawiadomienia komornicze o zajęciu wierzytelności z rachunków bankowych dłużnika M. B. w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym celem wyegzekwowania należności z nakazu zapłaty z dnia 2 grudnia 2019 r., w sprawie I Nc 842/19	Dokumenty przedstawione przez obrońcę oskarżonych przy piśmie procesowym z dnia 3 marca 2021 r. mają urzędowy charakter, zostały wydane w odpowiedniej formie. Brak podstaw do podważania wynikających z nich okoliczności.

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<u>Zarzut podniesiony przez oskarżyciela publicznego:</u> Obraza przepisów postępowania mająca wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 399 § 1 kpk poprzez zaniechanie uprzedzenia stron o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu zarzuconego oskarżonym, przez co oskarżeni pozbawieni zostali możliwości podjęcia aktywnej obrony, w tym sformułowania	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	wniosków dowodowych związanych z tak przyjętą kwalifikacją prawną.
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
<p>Zarzut w tak oznaczony sposób nie zasługiwał na uwzględnienie, choć z uwagi na okoliczności omówione poniżej, zasługiwał na częściowe uwzględnienie. Z protokołu rozprawy głównej w Sądzie Rejonowym w Grodzisku Wlkp. z dnia 11 lutego 2020 r. wynika, że na podstawie art. 399 § 1 kpk doszło do uprzedzenia obecnych stron (obrońca nie brał udziału w tej rozprawie) o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej zarzucanego oskarżonym czynu z art. 278 § 1 kk na art. 288 § 1 kk (k. 64). Chociaż nie zapadło postanowienie, a zgodnie z przywołanym przepisem procesowym to sąd dokonuje uprzedzenia o zmianie kwalifikacji, ale dopełnił tej czynności sędzia prowadzący sprawę, formalnie zatem obecni wówczas na rozprawie uczestnicy postępowania zostali o tym poinformowani.</p> <p>Natomiast rozważana z urzędu przez pryzmat tego zarzutu procesowego przez Sąd Okręgowy problematyka okazała się o wiele dalej idąca i doprowadziła do wniosku, że w sprawie zachodzi bezwzględna przesłanka odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 kpk (brak skargi uprawnionego oskarżyciela) co do orzeczenia skazującego za występki z art. 288 § 1 kk. W pierwszej kolejności należało zastanowić się czy są ustawowe uwarunkowania dopuszczalności zmiany kwalifikacji prawnej czynu. W tym zakresie Sąd odwoławczy wyraża przekonanie,</p>	

iż owa zmiana może być przez sąd rozważana tylko wówczas, gdy chodzi o ten sam czyn w znaczeniu historycznym, który został oskarżonemu (oskarżonym) zarzucony. Granice oskarżenia zostaną zachowane tylko wtedy, gdy będzie zachowana tożsamość czynu przy zmienionej kwalifikacji prawnej. To zatem tożsamość czynu stanowi warunek zmiany kwalifikacji prawnej. Wyjście zaś poza granice oskarżenia i przypisanie oskarżonemu (oskarżonym) w związku ze zmianą kwalifikacji prawnej innego czynu niż czyn zarzucany powoduje orzekanie przy braku skargi uprawnionego oskarżyciela co do czynu przypisanego (art. 17 § 1 pkt 9 kpk). Zgodnie z zasadą skargowości (art. 14 § 1 kpk) sądowi wolno orzekać tylko co do czynu zarzucanego w akcie oskarżenia. Chodzi tu o czyn w znaczeniu naturalnym, tj. zdarzenie faktyczne (historyczne). Wydanie wyroku obarczonego takim uchybieniem stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą (art. 439 § 1 pkt 9 kpk) – por. D. Ś., Komentarz aktualizowany do art. 399 Kodeksu postępowania karnego, Tezy 6 i 7, LEX/el., 2021. Co jeszcze istotne i wymagające przypomnienia, w procesie z oskarżenia subsydiarnego, ze względu na specyfikę skargi subsydiarnej, sąd nie może przypisać czynu, który nie jest tożsamy z czynem zarzucanym, co oznacza przeszkodę do orzeczenia w przedmiocie przestępstwa, którego osądzenia w ogóle nie żądał oskarżyciel (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2017 r., II KK 393/17, LEX nr 2427148). Kwestie te zdecydowanie wymagały rozważenia na kanwie kontrolowanej sprawy.

Sąd Okręgowy stwierdza, że żaden z apelujących w tej sprawie nie zwrócił uwagi, iż czyn przypisany A. i K. H. w zaskarżonym wyroku nie był tożsamy z tym, o co M. B. za pośrednictwem swojego pełnomocnika oskarżył A. i K. H. w subsydiarnym akcie oskarżenia. Mianowicie, oskarżyciel subsydiarny wniósł oskarżenie o czyn polegający na zabraniu w dniu 27 października 2018 r. w celu przywłaszczenia, stanowiących jego własność łap podnośnika marki C. o wartości 3500 zł, co zakwalifikował jako występki kradzieży (art. 278 § 1 kk). O taki też czyn wcześniej prowadzone było postępowanie przygotowawcze w Prokuraturze Rejonowej w G.. (PR Ds. (...).2018), z modyfikacją po uchyleniu postanowienia o umorzeniu dochodzenia na zarzut przywłaszczenia przez oskarżonych łap owego podnośnika, tj. popełnienia występkę z art. 284 § 1 kk, co do którego także zapadło postanowienie umarzające postępowanie (PR Ds. (...).2019). Tymczasem, Sąd Rejonowy w sprawie prowadzonej z subsydiarnego aktu oskarżenia uznał oskarżonych za winnych zabrania przedmiotowych łap podnośnika samochodowego ale nie przyjął aby działali w celu przywłaszczenia lecz przypisał im uczynienie niezdatnym do użytku podnośnika samochodowego, bez wskazania zabarwienia zamiaru (bezpośredni czy ewentualny).

Sąd odwoławczy dostrzega natomiast istotne różnice pomiędzy znamionami czynu przypisanego oskarżonym w zaskarżonym wyroku a tym zachowaniem, którego ukarania domagał się oskarżyciel subsydiarny.

Pierwsza istotna kwestia dotyczy strony podmiotowej. Oskarżenie zarzucało sprawcom działanie w celu przywłaszczenia cudzej rzeczy. Natomiast Sąd I instancji nie rozpoznał w ogóle sprawy pod tym kątem, o czym świadczy brak jakichkolwiek rozważań co do kwestii dowodowych, okoliczności faktycznych czy oceny prawnej w uzasadnieniu pisemnym wyroku. Co trzeba krytycznie tu zaznaczyć, uzasadnienie Sądu I instancji poraża lakonicznością, a ocena dowodów jest tak skrótowa i ogólnikowa, że nie sposób uznać, by Sąd wykazał dlaczego i w jakim zakresie wykorzystał dane dowody do poczynienia określonych ustaleń faktycznych. Słabość tego dokumentu jest tym większa, że jak już wspomniano powyżej, Sąd Rejonowy nie dokonał żadnych ocen ani ustaleń w zakresie czynu zarzucanego w subsydiarnym akcie oskarżenia, tj. występku zaboru łap podnośnika w celu ich przywłaszczenia przez sprawców. Przypisany oskarżonym A. i K. H. przez Sąd I instancji zamiar sprawczy był natomiast wyraźnie inny niż ten zarzucany przez oskarżyciela subsydiarnego. Sama czynność oskarżonych była niezmieniona bo chodziło o zabranie łap podnośnika samochodowego należącego do M. B., jednak już motywacja znacznie się różniła. Chodziło bowiem o spowodowanie niemożności korzystania z urządzenia do podnoszenia pojazdów w czasie prac warsztatowych bez przedmiotowych łap, co najmniej z godzeniem się przez sprawców na taki skutek.

Druga istotna różnica stwierdzona przez Sąd Okręgowy dotyczyła strony przedmiotowej osądzanego

występku, a konkretnie przedmiotu przestępstwa. Sąd Rejonowy rozszerzył bowiem w orzeczeniu, wychodząc poza zakres skargi subsydiarnej, skutki działania oskarżonych. Przyjął bowiem, że zabranie łap podnośnika uniemożliwiło oskarżycielowi subsydiarnemu korzystanie z urzędnika, do którego te elementy przynależały, tj. podnośnika samochodowego. Sam podnośnik nie był natomiast uznawany w prowadzonym postępowaniu przygotowawczym jako przedmiot przestępstwa. Nie było też wcale prowadzone postępowanie dowodowe dla zbadania czy bez łap podnośnika ten sprzęt mógł być używany przez M. B. do prowadzonej działalności gospodarczej.

Omówione powyżej różnice, dotyczące strony podmiotowej i przedmiotowej czynu przypisanego oskarżonym w zaskarżonym wyroku prowadzą do wniosku, że brak jest tożsamości czynu osądzanego z czynem, który zarzucono w subsydiarnym akcie oskarżenia. Podkreślić zaś trzeba, że skoro skarga subsydiarna może jedynie obejmować zarzut popełnienia czynu, który zachowuje przymiot tożsamości z tym, którego oceny dotyczyły decyzje kończące postępowanie przygotowawcze, to w tych tylko granicach może mieścić się orzeczenie Sądu rozpoznającego tą skargę. Kryteria tożsamości czynu wyznacza opis czynu, co do którego dwukrotnie zapadły decyzje o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania (por. wyrok

Sądu Apelacyjnego w Warszawie - II Wydział Karny z dnia 22 listopada 2019 r., II AKa 280/18, Legalis Nr 2271634).

<p>Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż w kontrolowanej sprawie brak było skargi uprawnionego oskarżyciela o występki z art. 288 § 1 kk przypisany oskarżonym w zaskarżonym wyroku. O tyle zatem apelujący miał rację, podnosząc zarzut naruszenia art. 399 § 1 kk, że Sąd I instancji nie miał podstaw procesowych aby czyn objęty oskarżeniem subsydiarnym móc rozpatrywać pod kątem wyczerpania znamion występkę z art. 288 § 1 kk, gdyż nie był tu zachowany przymiot tożsamości czynu.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O zmianę zaskarżonego orzeczenia w całości poprzez uniewinnienie oskarżonych.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek okazał się trafny ale z przyczyn zgoła odmiennych niż te przedstawione przy omówionym powyżej zarzucie. Stwierdzić bowiem należało, że Sąd Rejonowy orzekając w sprawie o czyn z art. 288 § 1 kk i skazując oskarżonych za to przestępstwo wyszedł poza granice skargi subsydiarnej (art. 55 kpk) i w tym zakresie wystąpiła ujemna przesłanka procesowa o charakterze bezwzględny. Natomiast Sąd Okręgowy po przeanalizowaniu sprawy w zakresie czynu zarzucanego A. i K. H. z art. 278 § 1 kk i w ramach tej skargi (art. 14 § 1 kpk), stwierdził, że ich zachowanie nie</p>		

<p>wypełniało wszystkich koniecznych znamion tego występku ani żadnego innego, czego konsekwencją była oczekiwana przez oskarżyciela publicznego zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie obojga oskarżonych od popełnienia zarzucanego im przestępstwa z art. 278 § 1 kk.</p>		
Lp.	Zarzut	
3.2.	<p><u>Zarzut podniesiony przez oskarżyciela publicznego:</u></p> <p>Obraza przepisu prawa materialnego, tj. art. 288 § 1 kk polegająca na niesłusznym uznaniu, iż zrealizowane zostały wszystkie znamiona tego przestępstwa, co w konsekwencji doprowadziło do skazania oskarżonych, podczas gdy zdekompletowane zostały znamiona tak strony przedmiotowej, jak i podmiotowej tego przestępstwa.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Zarzut w takim ujęciu nie podlegał rozpoznaniu wobec uznania przez Sąd Okręgowy, że osądzony przez Sąd I instancji czyn zakwalifikowany jako występki z art. 288 § 1 kk wykraczał poza granice subsydiarnego aktu oskarżenia. Natomiast zgłoszona przy tym zarzucie argumentacja prokuratorska była pomocna przy analizie strony podmiotowej czynu zarzucanego obojgu oskarżonym. Sąd odwoławczy zgadza się z wnioskiem oskarżyciela publicznego z apelacji, że Sąd Rejonowy zaniechał rozważań prawnych uzasadniających zmianę kwalifikacji prawnej czynu</p>		

<p>zarzucanego oskarżonym, ale z opisu czynu przyjętego w części skazującej zaskarżonego wyroku można wnosić, iż w jego ocenie podsądni nie działali z zamiarem przywłaszczenia cudzej rzeczy. Skoro Sąd I instancji przyjął za wiarygodne wyjaśnienia A. i K. H., iż zabrali łąpy podnośnika samochodowego chcąc zabezpieczyć w ten sposób swoje roszczenia wynikające z umowy najmu wobec najemcy M. B., to ustalenia te należało uwzględnić i wydedukować, że Sąd I instancji nie znalazł podstaw dowodowych potwierdzających działanie oskarżonych w celu przywłaszczenia zabranych z warsztatu samochodowego łąp podnośnika. Sąd Okręgowy te zapatrywania podziela i bliżej jeszcze odniesie się do nich przy zarzucie podniesionym przez obrońcę oskarżonych.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O zmianę zaskarżonego orzeczenia w całości poprzez uniewinnienie obojga oskarżonych.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek okazał się trafny ale z zupełnie innych przyczyn niż te przedstawione przy powyżej przytoczonym zarzucie, do którego rozpoznania Sąd II instancji nie przystąpił stwierdziwszy, że występuje bezwzględna przesłanka odwoławcza w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela o czyn</p>		

kwalifikowany jako przestępstwo z art. 288 § 1 kk.		
Lp.	Zarzut	
3.3.	<p><u>Zarzut podniesiony przez obrońcę:</u></p> <p>Rażąca obraza przepisów prawa materialnego oraz prawa procesowego mające wpływ na treść wydanego w sprawie orzeczenia, tj. naruszenie art. 288 § 1 kk w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 kpk poprzez błędne jego zastosowanie i uznanie, iż oskarżeni wyczerpali wszystkie ustawowe znamiona przedmiotowego czynu.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Zarzut obronny, choć niefortunnie skonstruowany, bo łączący dwie przesłanki odwoławcze razem (z art. 438 pkt 1 i 2 kpk), dotyczył istotnych kwestii w zakresie niewłaściwej oceny przez Sąd Rejonowy zebranych w sprawie dowodów, skutkującej niezasadnym skazaniem oskarżonych za przestępstwo, którego nie popełnili. Zgodzić się należało z apelującym w tym, że przeprowadzone postępowanie rozpoznawcze przed Sądem Rejonowym w Grodzisku Wlkp. nie wykazało aby oskarżeni A. i K. H. dokonali przywłaszczenia, zaboru cudzych rzeczy ruchomych, zamierzając z nimi postąpić jak właściciele, czyli traktować je jak własne. I jest to bardzo ważna okoliczność, ważąca o braku ich odpowiedzialności karnej w tej sprawie. Zarówno bowiem oskarżeni wyraźnie podkreślali, że zabrali łapy podnośnika gdyż mieli wobec najemcy roszczenia (kaucja, czynsz za kolejny miesiąc</p>		

listopad 2018 r., doprowadzenie wynajmowanego lokalu do stanu poprzedniego). Świadek M. B. temu co prawda zaprzeczał, ale jego zeznania w tym zakresie były nie tylko gołosłowne bo brak było pokwitowań uregulowania spornych należności na rzecz wynajmujących mu warsztat oskarżonych, ale co więcej, były też sprzeczne z dokumentem urzędowym w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Grodzisku Wlkp. z dnia 2 grudnia 2019 r., w sprawie I Nc 842/19, który to dowód potwierdził, że M. B. rezygnując z dalszego wynajmu nie rozliczył się z oskarżonymi ze wszystkich związanych z tym świadczeń.

Apelujący powołując się na te okoliczności faktyczne forsował jeszcze taką wersję wynikającą z wyjaśnień obojga oskarżonych, że M. B. zgodził się na zabranie łap podnośnika i ich zabezpieczenie do czasu uiszczenia przez najemcę ustalonych kosztów. W tym jednak zakresie Sąd II instancji nie mógł podzielić stanowiska skarżącego, które oparto wyłącznie na twierdzeniach małżonków H., stojących w opozycji do zeznań M. B., który konsekwentnie temu zaprzeczał. Za wiarygodnością zeznań M. B. w tym zakresie przemawiały pomocniczo zeznania świadków, tj. jego partnerki życiowej I. D. oraz dobrego znajomego M. Ś.. Świadczyli oni potwierdzali skonfliktowanie najemcy z wynajmującymi w okresie ostatnich kilku miesięcy trwania umowy oraz to, że M. B. realizował swoje obowiązki jako najemca. Nie znali on jednak dokładnie spraw rozliczeniowych i stąd ich wskazania w tym zakresie nie mogły mieć decydującego znaczenia. Co

istotne, z punktu widzenia zarzutu popełnienia przestępstwa kradzieży, ewentualnie przywłaszczenia, to żadna z tych osób nie miała wiedzy i nie wskazywała aby oskarżeni zabrali łapy podnośnika chcąc pozbawić ich właściciela trwale władztwa nad tymi rzeczami. Oprócz tych dowodów, zdaniem Sądu odwoławczego należało jeszcze uwzględnić konsekwentną i bezpośrednią reakcję M. B. na zabranie łap podnośnika. Istotnym jest bowiem, że niezwłocznie zawiadomił on o tym fakcie Policję, zdecydowanie pokazując w ten sposób, że nie dawał zgody na takie postąpienie oskarżonych z należącym do niego mieniem ruchomym. Myli się zatem obrońca w apelacji, że strony umowy najmu, w ramach swobody umów (art. 353⁽¹⁾ kc) ustnie umówiły się na zabranie łap podnośnika przez oskarżonych jako zabezpieczenie wierzytelności na ich rzecz od najemcy. Po stronie M. B. nie ustalono bowiem by godził się na takie rozwiązanie, zwłaszcza że zaprzeczał w toku całego postępowania by istniała podstawa do takiego zastawu na rzeczach ruchomych.

Jednocześnie Sąd II instancji uznał za niecelowe w tym postępowaniu karnym rozstrzygnięcie czy znajdowało w tym przypadku zastosowanie ustawowe prawo zastawu na rzeczach ruchomych wniesionych do wynajmowanej nieruchomości z art. 670 kc. Nie miało to bowiem decydującego znaczenia dla odpowiedzialności karnej oskarżonych i wpływu na ocenę zamiaru podsądnych. Rzeczą zaś istotną w tej mierze było wskazanie z apelacji obrońcy, że oskarżeni mając określone roszczenia wobec najemcy,

opuszczającego wynajmowany lokal, w celu zabezpieczenia zabrali znajdujące się tam jeszcze łapy podnośnika. Oskarżeni deklarowali przy tym ich zwrot właścicielowi po rozliczeniu się z nimi z najmu. Co godne podkreślenia, pełnomocnik pokrzywdzonego w zażaleniu na postanowienie o umorzeniu dochodzenia, przyznał, że „Intencją sprawców był zabór rzeczy w celu zabezpieczenia roszczeń odszkodowawczych.” Co prawda dalej rozważał inny stan faktyczny, w którym sprawcy sprzedali rzeczy i zaspokoili się z uzyskanej ceny, ale te okoliczności już nie odnosiły się do realiów niniejszej sprawy. W kontrolowanej sprawie, oskarżeni konsekwentnie deklarowali zwrot zabranych rzeczy z chwilą spełnienia wobec nich zobowiązań przez najemcę. Nie wyzbyli się tych przedmiotów. Przejęcie władztwa nad tymi ruchomościami miało zatem charakter tymczasowy i jak pokazują okoliczności faktyczne, które nastąpiły już po wyrokowaniu przez Sąd Rejonowy, nie było intencją oskarżonych włączenie tych rzeczy do swego majątku, z pokrzywdzeniem właściciela. Na rozprawie apelacyjnej przed Sądem Okręgowym w Poznaniu w dniu 23 marca 2021 r., oskarżona podała, że przedmiotowe łapy podnośnika zostały zwrócone M. B., w miesiącu październiku 2020 r., tj. w czasie zaawansowanego postępowania egzekucyjnego, które doprowadziło w rezultacie do wyegzekwowania należnych kwot (informacje z pisma obrońcy z dnia 3 marca 2021 r., K.150).

Reasumując powyższe, Sąd odwoławczy uznał, że stawiany oskarżonym zarzut popełnienia przestępstwa z art. 278 §

1 kk, w tym zamiar oskarżonych przywłaszczenia łap samochodowych należących do M. B. nie został udowodniony. Co oznacza, iż czyn oskarżonych nie wypełniał znamion występku z art. 278 § 1 kk, ani też wymagającego alternatywnego rozważenia występku z art. 284 § 1 kk. Przypomnieć trzeba, iż aby mówić o przywłaszczeniu niezbędne jest rozporządzenie cudzą rzeczą tak jak właściciel, celem powiększenia własnego lub cudzego majątku kosztem pokrzywdzonego oraz istnienie po stronie sprawcy świadomości, że rozporządza konkretną rzeczą pomimo braku do tego tytułu prawnego. Przestępstwo to ma charakter umyślny i kierunkowy, a zatem sprawca musi działać w ściśle określonym celu, którym jest przywłaszczenie cudzej rzeczy. Jak wynika z akt sprawy, celem działania oskarżonych A. i K. H. nie było przywłaszczenie zabranych rzeczy ruchomych, a zatrzymanie rzeczy znajdujących się w wynajmowanym lokalu dla zabezpieczenia swoich roszczeń. Jak pokazują dokumenty urzędowe przedstawione w toku postępowania, również te przedstawione przez obrońcę na etapie apelacyjnym, żądania oskarżonych będących wynajmującymi nie były bezpodstawne.

Wniosek

O zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie obojga oskarżonych.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięzłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wniosek okazał się zasadny lecz z powodów uwzględnionych w głównej mierze z urzędu przez Sąd II instancji. Kierunek działań obronnych był jednak jak najbardziej słuszny.		
Lp.	Zarzut	
3.4.	<p><u>Zarzut _____ podniesiony _____ przez oskarżyciela publicznego:</u></p> <p>Obraza przepisów postępowania, tj. art. 413 § 1 pkt 6 kpk, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a wyrażająca się w pominięciu art. 4 § 1 kk w podstawie prawnej skazania przy jednoczesnym zastosowaniu art. 37a kk w brzmieniu obowiązującym poprzednio, która to ustawa jest względniejsza dla sprawców.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięzłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Sąd Okręgowy powołując się na art. 436 kpk ograniczył rozpoznanie środka odwoławczego do powyżej już omówionych zarzutów oraz kwestii uwzględnianych z urzędu. Uznał bowiem, że odnoszenie się do zarzutu naruszenia art. 413 § 1 pkt 6 kpk byłoby bezprzedmiotowe skoro podniesiona w tym zarzucie kwestia procesowa uległa dezaktualizacji wobec zmiany zaskarżonego wyroku i orzeczenia o uniewinnieniu obojga oskarżonych od zarzutu popełnienia występku z art. 278 § 1 kk.		

Wniosek	
O zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie obojga oskarżonych.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Wniosek okazał się zasadny lecz z powodów uwzględnionych z urzędu przez Sąd II instancji. Wskazany zaś w tym punkcie zarzut nie został połączony z odpowiadającym mu zgłoszonym w tym miejscu uchybieniem procesowym odnoszącym się do wymogów podstawy skazania.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
	<p>1. Bezwzględna przesłanka odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 kpk odnośnie rozpoznania sprawy poza granicami skargi subsydiarnej, tj. co do przypisanego oskarżonym w zaskarżonym wyroku występku z art. 288 § 1 kk.</p> <p>2. Analiza materiału dowodowego pod kątem zbadania zasadności zarzutu z art. 278 § 1 kk, jaki postawiono w skutecznie wniesionym subsydiarnym akcie oskarżenia.</p>
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
Ad. 1 Sąd Okręgowy zaprezentował już swe stanowisko w tym temacie i wyjaśnił powody, dla których stwierdził, że sprawa nie mogła być prowadzona przeciwko oskarżonym o czyn polegający nie tylko na zabranii łap podnośnika samochodowego ale jeszcze uczynieniu przez to niezdatnym do użytku całego tego urządzenia. Stwierdzono z urzędu wyjście poza granice skargi subsydiarnej i w efekcie tego brak tożsamości	

czynu zarzucanego oskarżonym w subsydiarnym akcie oskarżenia a czynem przypisanym przez Sąd Rejonowy w zaskarżonym wyroku (rozważania w pkt. 3.1.).

Ad. 2 Sąd odwoławczy w związku z powyżej wskazaną ujemną przesłanką procesową dotyczącą rozpatrywania czynu oskarżonych pod kątem występku z art. 288 § 1 kk, stwierdził, że zebrany materiał dowodowy, przy wykorzystaniu akt sprawy z postępowania przygotowawczego, poprzedzającego subsydiarny akt oskarżenia przeciwko A. i K. H., był wystarczający aby na jego podstawie rozstrzygnąć o odpowiedzialności karnej podsądnych w granicach wniesionej skargi. Działania Sądu Okręgowego w tym zakresie okazały się konieczne z urzędu albowiem Sąd Rejonowy bezpodstawnie nie poczuwał się w obowiązku aby tego dopełnić. A było to, co należy podkreślić, zasadnicze zadanie tego organu orzekającego aby osądzić zarzucany oskarżonym czyn karalny. Przy okazji rozpatrywania zarzutu apelacyjnego obrońcy oskarżonych, Sąd II instancji zaprezentował decydujące dowody, które zostały wykorzystane dla zbadania przede wszystkim strony podmiotowej czynu zarzucanego oskarżonym (rozważania w pkt. 3.3.). Ocena tych dowodów zaowocowała stwierdzeniem, że po stronie żadnej z oskarżonych osób nie wystąpił zamiar kierunkowy działania dla przywłaszczenia rzeczy, których fizycznie ich właściciel został czasowo pozbawiony. Sąd Okręgowy przesądził przy tym, że oskarżeni działali wbrew woli właściciela rzeczy, który z kolei niewiarygodnie utrzymywał, że w tamtym czasie po jego stronie nie występowały już żadne zobowiązania finansowe z tytułu najmu. Co godne podkreślenia, oskarżeni czując się wierzycielami wobec najemcy M. B., nie prezentowali biernej postawy, próbowali kontaktować się z nim pisemnie i telefonicznie, w końcu wystąpili na drogę sądową, która wykazała zasadność ich roszczeń majątkowych wobec M. B.. Dowodem tego jest nakaz zapłaty w sprawie I Nc 842/19 oraz dokumenty z postępowania egzekucyjnego do tego tytułu wykonawczego.

**5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU
ODWOŁAWCZEGO**

**0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu
pierwszej instancji**

0.11.

Przedmiot utrzymania w mocy

Zwiężle o powodach utrzymania w mocy	
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
	Przedmiot i zakres zmiany
<p>1. Zmiana wyroku w przedmiocie zarzucanego oskarżonym czynu i uniewinnienie ich od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 278 § 1 kk.</p> <p>2. Zmiana wyroku w przedmiocie kosztów procesu.</p>	
Zwiężle o powodach zmiany	
<p>Ad. 1 Powodem zmiany zaskarżonego wyroku było ustalenie przez Sąd Okręgowy, że czyn zarzucany oskarżonym A. i K. H. w subsydiarnym akcie oskarżenia (art. 55 § 1 kpk) nie zawiera wszystkich ustawowych znamion występku z art. 278 § 1 kk. Dekompletacja znamion dotyczy braku dowodowego wykazania, iż oskarżeni działali w celu przywłaszczenia zabranych łap podnośnika samochodowego. Okoliczności towarzyszące zabranii tych elementów podnośnika oraz fakty jakie nastąpiły w późniejszym czasie, dla Sądu Okręgowego tworzyły jednolity i spójny obraz sytuacji. Jednoznaczne są przy tym wskazania dowodowe, że wynajmujący uczynili to dla zabezpieczenia roszczeń wynikających z umowy najmu, gotowi byli oddać rzeczy gdy dojdzie do finansowego porozumienia z najemcą. Tak też zadeklarowała wobec M. B. oskarżona A. H., racjonalnie podnosząc, że zabrane rzeczy nie były im do niczego potrzebne (dowód: wyjaśnienia oskarżonej k. 35v).</p> <p>Ad. 2 Konsekwencją uniewinnienia oskarżonych w całości była zmiana orzeczenia w przedmiocie kosztów procesowych, także tych należnych za I instancję. Należało zatem zgodnie z zasadą z art. 632 pkt 1 kpk w zw. z art. 640 kpk, odmiennie ukształtować rozstrzygnięcie o kosztach, obciążając nimi w całości oskarżyciela subsydiarnego M. B.. Szerzej na ten temat poniżej w pkt. 6.2.</p>	

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2.	<p>Zgodnie z art. 632 pkt 1 kpk jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, w razie uniewinnienia oskarżonego lub umorzenia postępowania koszty procesu ponosi w sprawach z oskarżenia prywatnego - oskarżyciel prywatny. Na mocy art. 640 § 1 kpk przepisy odnoszące się do kosztów procesu w sprawach z oskarżenia prywatnego mają odpowiednie zastosowanie w sprawach z oskarżenia publicznego, w których akt oskarżenia wniósł oskarżyciel posiłkowy.</p> <p>W związku z powyższymi regulacjami procesowymi dotyczącymi kosztów, wobec orzeczenia uniewinniającego oboje oskarżonych od popełnienia zarzucanego im występku, koszty procesu w sprawie, poniesie oskarżyciel subsydiarny M. B.. Sąd Okręgowy wyraźnie przy tym zaznaczył, że wydatki wchodzące w skład tychże kosztów w całym procesie, za I i II instancje zostały pokryte pobranym od oskarżyciela subsydiarnego w Sądzie I instancji ryczałtem w wysokości 300 zł. Co oznacza, że w tej kwocie zamykają się należności wymagane od przegrywającego proces oskarżyciela na rzecz Skarbu Państwa.</p>

7. PODPIS

Hanna Bartkowiak